

PASSFR.EU

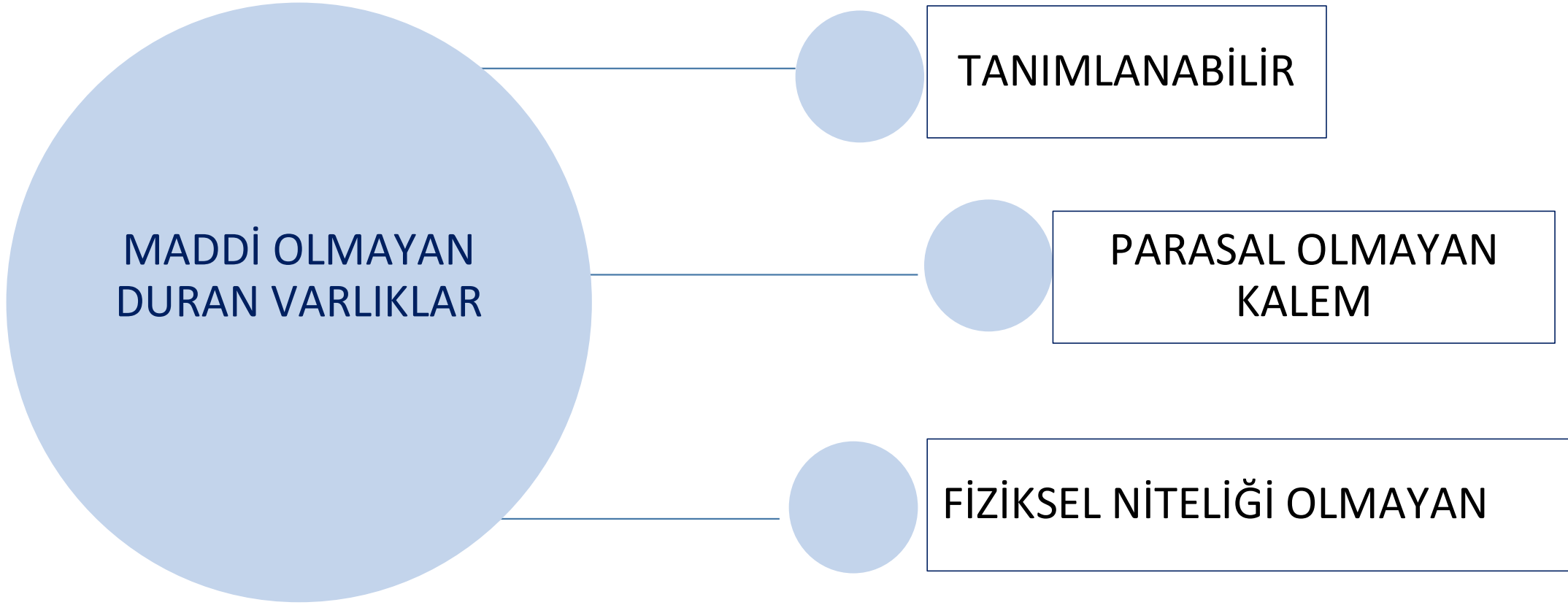
A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

UMS® 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

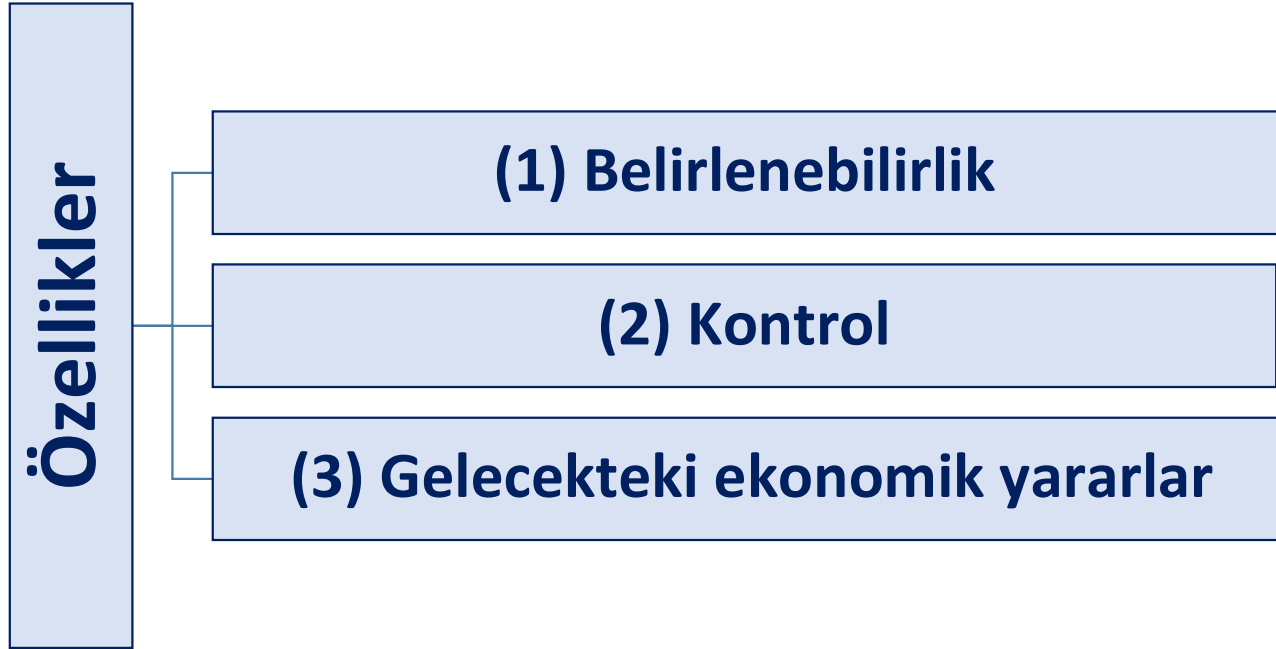
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARIN TANIMI

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARIN ÖZELLİKLERİ

Maddi olmayan duran varlığın üç temel özelliği:

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK ÖRNEKLERİ

(a) **Pazarlamaya** dayalı maddi olmayan duran varlıklar:

Ticari markalar, ticari isimler, gazete manşetleri, internet alan adları

(b) **Müşterilere** dayalı maddi olmayan duran varlıklar:

Müşteri listeleri

(c) **Sanata** dayalı maddi olmayan duran varlıklar:

Oyunlar, operalar, müzik eserleri, resimler ve fotoğraflar, videolar, TV gösterimi

(d) **Teknolojiye** dayalı maddi olmayan duran varlıklar:

Patentli teknoloji, Yazılım, Veritabanları

(e) **Sözleşmelere** dayalı maddi olmayan varlıklar:

Lisanslar, telif hakları, franchise sözleşmeleri, kullanım hakları, ithalat kotaları

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK KAPSAMINA GİRMİYEN ÖRNEKLER

Önemli hatırlatma!

UMS 38 uyarınca, şu faaliyetler için yapılan harcamalar maddi olmayan duran varlıklar olarak **aktifleştirilmez**:

- başlangıç faaliyetleri (örneğin, bir tüzel kişiliğin oluşturulması için yapılan yasal ve sekreteryaya türü maliyetler, yeni bir tesis veya iş yeri açmak veya yeni ürünler piyasaya sürmek için yapılan harcamalar)
- eğitim faaliyetleri;
- reklam ve promosyon faaliyetleri;
- bir işletmenin kısmen veya tamamen yerinin değiştirilmesi veya yeniden yapılandırılması.

TEMEL KONULAR

Maddi olmayan varlıklar şu yollarla elde edilebilir:

ayrı satın alınarak

işletme birleşmesinin bir parçası olarak

işletme içi yaratılarak

varlıkların takasıyla

devlet teşviki yoluyla

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARIN AYRI OLARAK SATIN ALINMASI

Saskia Ltd. Şti, müşteri demografisi, tercihleri, ilişki geçmişi ve satın alma kalıpları hakkında bilgi toplayarak, sadakat stratejisini yönetmek için kullanılan bir veri tabanı almıştır. Veri tabanı satılabilir veya lisanslanabilir. Ancak, işletme faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyeceğinden, işletmenin en azından öngörülebilir gelecekte böyle bir niyeti yoktur.

Saskia Ltd. Şti maddi olmayan duran varlığı muhasebeleştirecek mi?

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARIN AYRI OLARAK SATIN ALINMASI

Analiz:

- (1) Tanımlanabilirlik – Evet – veri tabanı diğer varlıklardan bağımsızdır
- (2) Parasal olmayan özellik – Evet – veri tabanı
- (3) Gelecekteki ekonomik yararlar – Evet – işi yönetmek için müşterilerle ilgili ayrıntılar
- (4) Yararların kontrolü – Evet – satın alma sözleşmesine dayalı olarak bilgilere erişim
- (5) Maddi olmayan duran varlık sözleşmeye dayalı-yasal kriteri karşılıyor mu? - Evet.

Sonuç: Veritabanı, Saskia'nın mali tablolarında maddi olmayan duran varlık olarak gösterilecektir.

EDİNİM MALİYETİ – AYRI OLARAK SATIN ALMA

Edinim maliyetinin unsurları:

ithalat vergileri ve iade edilmeleri mümkün olmayan satın alma vergileri de dahil, **ticari iskontolar** ve indirimler düşüldükten sonraki **satın alma fiyatı**

varlığı amaçlanan kullanımına hazır hale getirmeye yönelik **doğrudan varlıkla ilişkilendirilebilen maliyetler**

Maliyete dahil edilmez

yeni bir yerde veya yeni bir müşteri sınıfıyla iş yapma maliyetleri

yeni bir ürün veya hizmetin tanıtımına ilişkin maliyetler

yönetim maliyetleri ve diğer genel giderler

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARIN EDİNİMİNE İLİŞKİN ÖRNEK

Örneğin, Oscar Şirketi, 6.800 PB'ye bir stok yönetimi yazılımı satın almıştır. Oscar Şirketi'nin yazılım mühendisi yazılımı kurmuştur. Bu yazılımı finansal raporlama yazılımı ile entegre etmek için, tedarikçi tarafından bazı belirli özellikler tasarlanmış ve 1.100 PB olarak faturalandırılmıştır. Stok yöneticisi, uygulamanın nasıl kullanılacağı konusunda tedarikçi tarafından eğitilmiştir ve bunun için 500 PB ücret ödenmiştir. Ek olarak, Oscar Şirketi 3.800 PB'ye yeni bir sunucu satın almıştır.

Yazılımın edinim maliyeti nedir?

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARIN EDİNİMİNE İLİŞKİN ÖRNEK

	Tutar	Maddi Olmayan	Yorumlar
Fiyat	6.800 PB	EVET	
Belirli özellikler	1.100 PB	EVET	Yazılımı Oscar Şirketi'nin istediği çalışma moduna getirme maliyetleri
Eğitim	500 PB	HAYIR	Personel eğitim maliyetleri, edinim maliyetinin dışında tutulur
Sunucu	3.800 PB	HAYIR	Maddi duran varlıktır
TOPLAM	7.900 PB		

Yazılım 7.900

Borçlar/Nakit 7.900

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

ARAŞTIRMA VE GELIŐTİRME

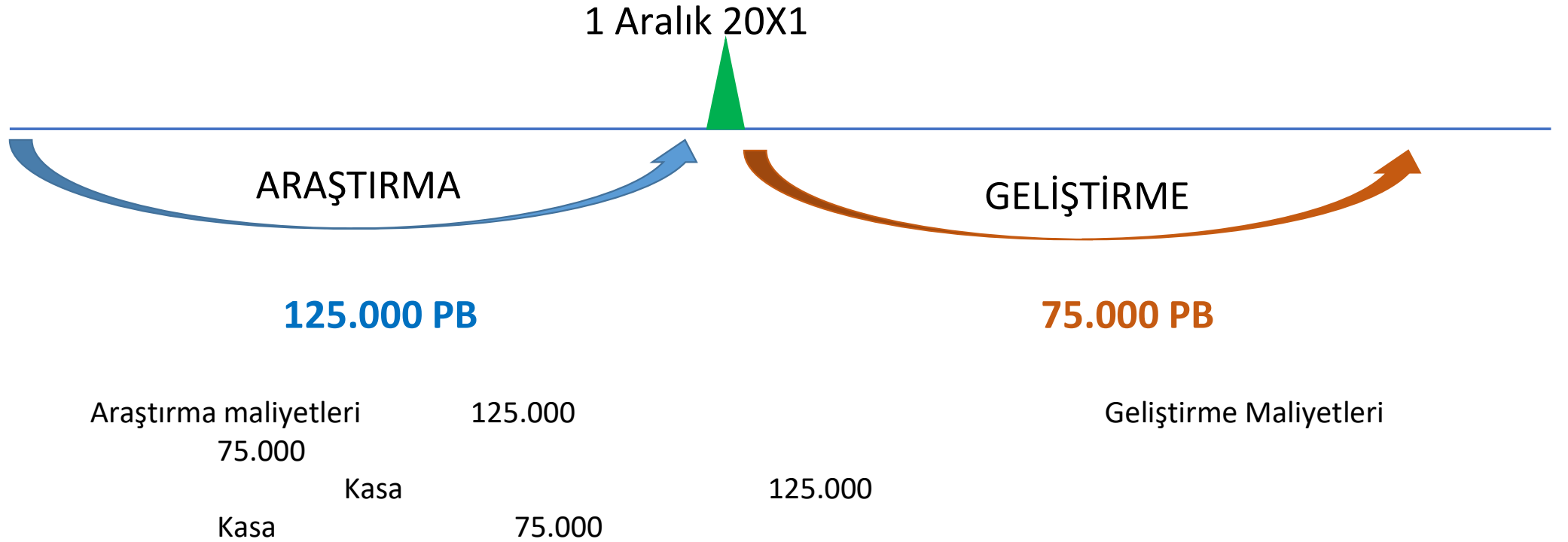
Dynamic Şirketi yeni bir üretim süreci geliőtirmiőtir. 125.000 TL'si 1 Aralık'tan önce olmak üzere, 20x1 yılında 200.000 TL tutarında harcama yapılmıőtir.

Dynamic Şirketi, üretim sürecinin 1 Aralık 20X1 itibariyle maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleőtirme kriterlerini karőtıladıđını gösterebilir.

Bu maliyetler Dynamic Şirketi'in mali tablolarında nasıl muhasebeleőtirmelidir?

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

Dynamic Şirketi, üretim sürecinin 1 Aralık 20X1 itibariyle maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilme kriterlerini karşıladığını gösterebilir.

İTFA

SİSTEMATİK DAĞITIM

- metodolojik yaklaşım => elde edilen yararların modelini yansıtır.
- **doğrusal yöntemin en uygun yöntem olması muhtemeldir.**

AMORTİSMANA TABİ TUTAR

- varlığın kalıntı değeri çıkarılır.
- Çoğu durumda kalıntı değeri **sıfır olacaktır.**

YARARLI ÖMÜR

- İtfa, **yararların elde edilmesinin beklendiği** süre boyunca hesaplanmalıdır.
- **Sözleşme hükümlerine** (sözleşmeye dayalı varlıklar) veya yönetimin **güvenilir tahminine** dayalıdır.

İTFA ÖRNEĞİ

Blue Sky Şirketi, 20 yıl geçerli olmak üzere 1.500.000 PB karşılığında bir yayın lisansı satın almıştır. Şirket, yasal ücretler ve kayıt ücretleri için ek olarak 50.000 PB harcamıştır. Kalıntı değer sıfırdır. Yararların modeli doğrusaldır.

Yayın lisansı için yıllık itfa tutarı ne kadardır ve şirket itfa payını yevmiye defterine nasıl kaydedecektir?

İTFA ÖRNEĞİ

İtfa payı = Amortisman tabi tutar / yararlı ömür

Lisans maliyeti = Fiyat 1.500.000 PB + Yasal ücretler ve kayıt ücretleri 50.000 PB = 1.550.000 PB.

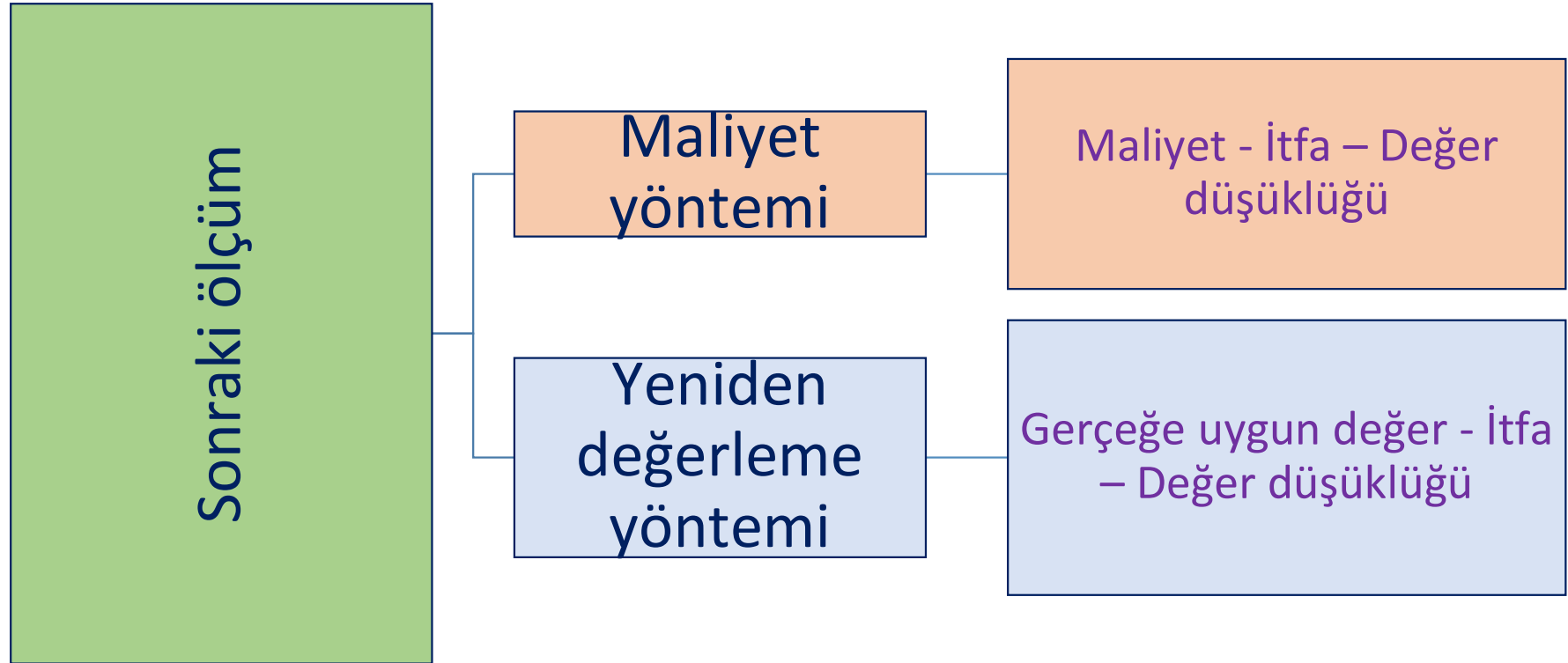
Amortisman tabi tutar = Maliyet bedeli – Kalıntı değer = 1.550.000 PB – 0 = 1.550.000 PB

İtfa payı = Amortisman tabi tutar / yararlı ömür = 1.550.000 PB / 20 yıl = 77.500 PB / yıl

İtfa Gideri 77.500 PB

Yayın Lisansı 77.500 PB

SONRAKİ ÖLÇÜM

SONRAKİ ÖLÇÜM

Smart City Ltd. Şti, 5 yıl önce 120.000 PB'ye taksi ruhsatı almıştır. Raporlama tarihinde, 31 Aralık 20N1, bu ruhsatın defter değeri 24.000 PB ve gerçeğe uygun değeri 75.000 PB'dir. Bu tarihte Smart City Ltd. Şti, ruhsatı 10 yıl daha kullanmayı planlamaktadır. Yeniden değerlendirme fazlası (varsa) ne kadardır?

Defter değeri = 24.000 PB

Gerçeğe uygun değer = 75.000 PB

→ Yeniden değerlendirme fazlası = 51.000 PB

SONRAKİ ÖLÇÜM

a. Birikmiş itfa payının iptali

Birikmiş itfa payları 96.000 PB

Ruhsat

96.000 PB

b. Yeniden değerlendirme fazlasının muhasebeleştirilmesi

Ruhsat

51.000 PB

Yeniden Değerleme Fazlası 51.000 PB

SINIRSIZ YARARLI ÖMRE SAHİP MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

SINIRLI Yararlı Ömre Sahip Maddi Olmayan Duran Varlıklar

- Varlığın işletmeye **yararının sınırlı olması**
- İtfaya tabi tutar, maddi olmayan duran varlığın **yararlı ömrü boyunca sistematik** olarak dağıtılır.
- Varlığın değer düşüklüğü olduğuna dair göstergeler olduğunda değer düşüklüğü değerlendirilir.

SINIRSIZ Yararlı Ömre Sahip Maddi Olmayan Duran Varlıklar

- Varlığın işletmeye yarar sağlamasının beklendiği süre için öngörülebilir bir sınır yoktur.
- **İtfaya tabi değildir.**
- **Değer düşüklüğü yıllık olarak** ve değer düşüklüğüne uğramış olabileceğine ilişkin belirtileri olduğunda **test edilir.**

SINIRSIZ YARARLI ÖMRE SAHİP MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Blue Sky Şirketi yasal gerekliliklere uymak kaydıyla her 10 yılda bir yenilenebilir bir yayın lisansı satın almıştır. Lisans, süresiz olarak çok düşük bir maliyetle yenilenebilir ve Blue Sky Şirketi daha önce bir kez yenilemiştir. Mevcut lisans beş yıl içinde sona erecektir ve Blue Sky Şirketi lisansı yenilemeyi planlamaktadır.

MADDİ OLMAYAN VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Varlığın dahil olduğu faaliyetin sona erdirilme veya yeniden yapılandırılma planı vardır.	Varlığın piyasa değerinde beklenmedik bir düşüş vardır.
Varlığın ekonomik performansının beklenenden daha kötü olduğuna ilişkin kanıt mevcuttur.	İşletmenin net varlıklarının defter değeri piyasa değerlerinden daha yüksektir (bu durum finansal durum tablosunda varlıkların gereğinden fazla değerlendirildiğini göstermektedir).
Varlığın beklenen kalan yararlı ömründe bir azalma vardır.	
KULLANIM DEĞERİ	SATIŞ MALİYETLERİ DÜŞÜLMÜŞ GERÇEĞE UYGUN DEĞER
GERİ KAZANILABİLİR TUTAR MAKSİMUM (Kullanım değeri; Satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer)	

İç kaynaklar

Dış kaynaklar

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Maddi olmayan duran varlığın defter değeri 25.000 PB'dir. Varlığın satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri 15.000 PB'dir ve kullanım değeri 19.000 PB'dir.

Varlık değer düşüklüğüne uğramış mıdır?

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Defter değeri = 25.000 PB

Geri kazanılabilir tutar= MAK (Kullanım değeri; Satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer)
= MAK (19.000; 15.000)
= 19.000 PB.

Değer düşüklüğü = Defter değeri - Geri kazanılabilir tutar = 25.000PB - 19.000PB = 6.000PB

Değer düşüklüğü zararı

6.000 PB

Maddi olmayan duran varlıklarda değer düşüklüğü

6.000 PB

AÇIKLAMA

- ✓ Maddi olmayan duran varlıklarının yararlı ömürlerinin sınırsız mı yoksa sınırlı mı olduğu, sınırlı ise yararlı ömürlerinin miktarı veya kullanılan itfa oranı
- ✓ Sınırlı yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlıkların itfa yöntemi;
- ✓ Dönem başı ve dönem sonu itibariyle brüt defter değeri ve birikmiş itfa payları;
- ✓ Maddi olmayan duran varlıkların itfa paylarının dahil edildiği kapsamlı gelir tablosunun kalem(ler)i;
- ✓ Dönem başındaki ve sonundaki defter değerlerinin mutabakatı.

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union